

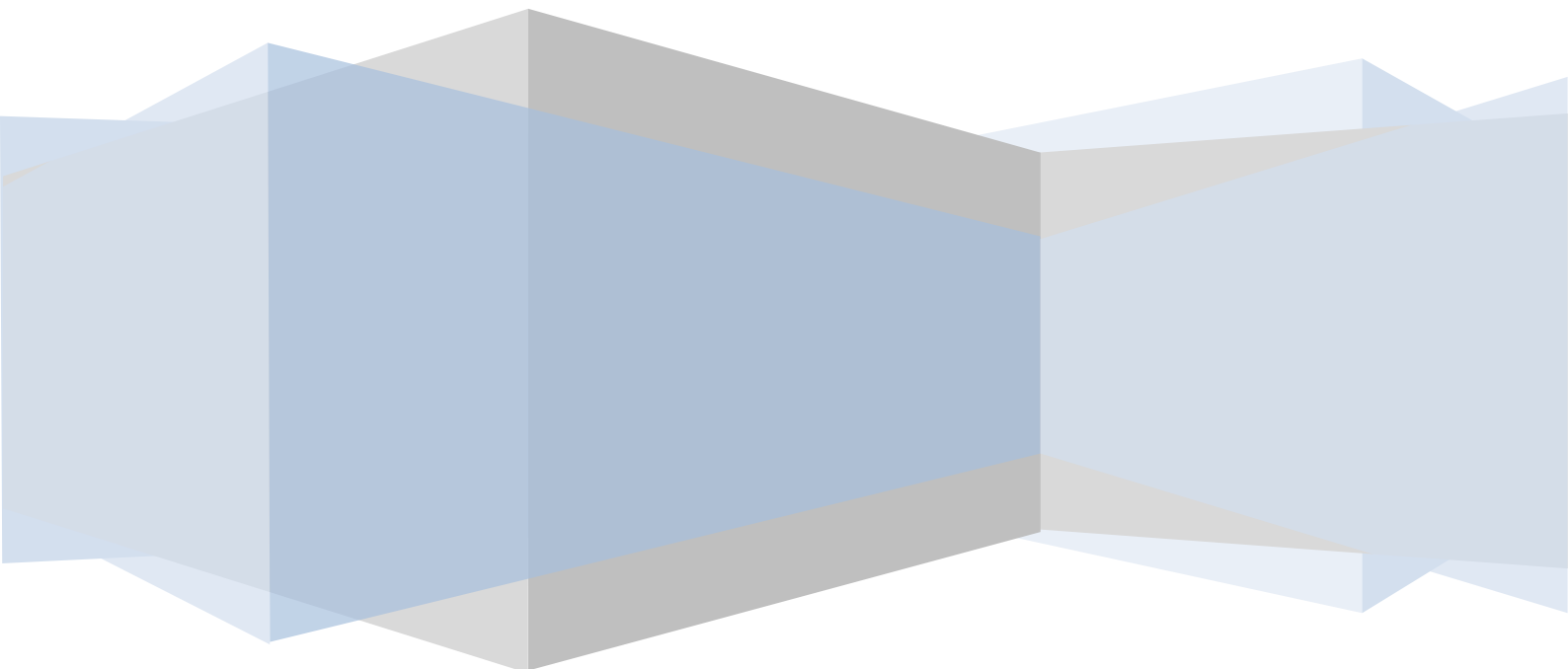

Meerkring

Openbaar Primair Onderwijs Amersfoort

ontwikkelen • ontmoeten • ontplooien

Medisch Protocol

Onderwerp	Medisch protocol
Beleidsterrein	Passend Onderwijs
Omschrijving	Dit protocol beschrijft de taken en verantwoordelijkheden van Meerkring personeel bij benodigd medisch handelen bij leerlingen.
Status	Definitief
Eigenaar	Werkgroep Passend Onderwijs
Contactpersoon	Henk Hylkema / Robbert Jan van den Bos
Bijlagen	-

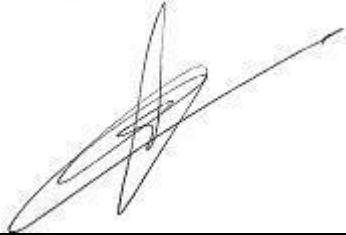
	Directieoverleg	GMR	CvB	RvT
Versie	-	-	v1.0	-
Vergaderdatum	-	-	26-05-2014	-
Besluitvorming *)	-	-	VS	-

*) K = ter kennisname / MV = meningsvormend / A = advies / GK = goedkeuren / VS = vaststellen
P-GMR = personeelsgeleding GMR / O-GMR = oudergeleding GMR

Datum vastgesteld	26-05-2014
Geldig tot	01-08-2015
Advies GMR	-
Advies directies	Opmerkingen meegenomen in definitieve document.

Communicatie	
- inlichten GMR	-
- inlichten directies	via weekmail
- inlichten stafbureau	-
- inlichten personeel	via directeuren
- inlichten RvT	-
- inlichten externen (ouders, media, 3den)	-

Uitvoering door (stafbureau, scholen)	-
---	---

Afgerond	01-07-2014
Handtekening CvB	

Leraren op school worden regelmatig geconfronteerd met leerlingen die klagen over pijn die meestal met eenvoudige middelen te verhelpen is, zoals hoofdpijn, buikpijn, oorpijn of pijn ten gevolge van een insectenbeet.

Ook krijgt de schoolleiding steeds vaker het verzoek van ouder(s)/verzorger(s) om hun kinderen de door een arts voorgeschreven medicijnen toe te dienen. (Voor de leesbaarheid van het stuk spreken we hierna over ouders wanneer wij ouder(s) en verzorger(s) bedoelen).

Een enkele keer wordt medisch handelen van leraren gevraagd zoals het geven van sondevoeding of het geven van een injectie. Dit zijn handelingen die vallen onder de Wet op de Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (wet BIG). Het toedienen van (bijv.) een zetpil (suppositorium) valt niet onder deze handelingen.

De schoolleiding aanvaardt met het verrichten van dergelijke handelingen een aantal verantwoordelijkheden. Leraren begeven zich dan op een terrein waarvoor zij niet gekwalificeerd zijn.

Het bestuur van stichting Meerkring heeft besloten dat alle medewerkers in dienst van de stichting en/of vallend onder de verantwoordelijkheid van de stichting geen medische handelingen mogen verrichten die vallen onder de wet BIG.

Aanpassing van dit besluit is in hoge uitzondering mogelijk als het laten verrichten door externen van kleine medische handelingen, vallend onder de wet BIG, van negatieve invloed is op het onderwijskundig aanbod van de betreffende leerling. In zo'n geval kan door de schooldirectie overwogen worden om de medische handeling door een medewerker van de school te laten verrichten. In zo'n geval is het aan de GGD-arts om te beoordelen of een dergelijke vraag ook reëel is. Indien besloten wordt dat medewerker van een Meerkringschool een bepaalde handeling moeten kunnen verrichten, dan gebeurt dit altijd op basis van bereidwilligheid van de betreffende medewerker en pas na een afdoende scholing. Een dergelijke stap wordt vooraf schriftelijk vastgelegd en door ouder/verzorger schriftelijk geaccordeerd. Het bevoegd gezag wordt onverwijld hierover geïnformeerd.

Een dergelijke handeling mag nooit leiden tot het aansprakelijk stellen van de medewerker voor eventuele gevolgen als de medewerker conform de afspraken gehandeld heeft.

Soorten medische handelingen en aansprakelijkheid

- a) Handelingen waarvoor de wet BIG niet geldt.
Bijvoorbeeld het geven van medicijnen, dat kan zijn het geven van een 'paracetamolletje' of andere medicijnen bijvoorbeeld een zetpil bij een epilepsieaanval, het behandelen van een insectenbeet met bijvoorbeeld azaron etc.
- b) Handelingen waarvoor de wet BIG wel geldt.
Bijvoorbeeld het geven van injecties en het toedienen van sondevoeding. Deze mogen slechts worden uitgevoerd door artsen en verpleegkundigen. Delegeren van het verrichten van deze handelingen aan leraren moet met zorgvuldigheid worden omgeven. Een specialist kan een leraar handelingsbekwaam achten. Dit heeft echter niet het gevolg dat de leraar niet meer aansprakelijk is voor zijn/haar handelen; deze blijft aansprakelijk. Het mogelijk verzekeren van dit risico is een vraag die het schoolbestuur met een verzekeringsmaatschappij moet overleggen.

Een arts kan een leraar handelingsbekwaam achten en deze bekwaamheid ondersteunen met een ondertekende verklaring van bekwaamheid. De arts is dan mede verantwoordelijk.

Ook in deze gevallen (medische verklaring van bekwaamheid) geldt dat de stichting onze medewerkers dergelijke handelingen niet zal laten verrichten.

NB. De wet BIG is niet van toepassing indien er sprake is van een noodsituatie. Iedere burger wordt dan geacht te helpen naar beste weten en kunnen.

Het verrichten van medische handelingen

Het is van groot belang dat een langdurig ziek kind of een kind met een bepaalde handicap zoveel mogelijk gewoon naar school gaat. Het kind heeft contact met leeftijdsgenootjes, neemt deel aan het normale leven van alledag op school en wordt daardoor niet de hele dag herinnerd aan zijn handicap of ziek zijn. Gelukkig zien steeds meer scholen in hoe belangrijk het is voor het psychosociaal welbevinden van het langdurig zieke kind om, indien dat maar enigszins mogelijk is, het naar school te laten gaan.

In uitzonderlijke gevallen vragen ouders aan de schoolleiding en leraren BIG-handelingen te verrichten. Te denken valt daarbij aan het geven van sondevoeding, het meten van de bloedsuikerspiegel bij suikerpatiënten door middel van een vingerprikje

In het algemeen worden deze handelingen door de Stichting Thuiszorg of de ouders zelf op school verricht. In sommige gevallen kan er sprake zijn van een PGB (PersoonsGebonden Budget). In uitzonderlijke situaties, vooral als er sprake is van een situatie die al langer bestaat, wordt door de ouders wel eens een beroep op schoolleiding en leraren gedaan.

Schoolbesturen moeten zich, wanneer wordt overgegaan tot het uitvoeren van een medische handeling (wet BIG) door een leraar, wel realiseren dat zij daarmee bepaalde verantwoordelijkheden op zich nemen. Dit hoeft niet onoverkomelijk te zijn, maar het is goed zich te realiseren wat hiervan de consequenties kunnen zijn. Het is duidelijk dat de ouders voor dergelijke ingrijpende handelingen hun toestemming moeten geven. Zonder toestemming van de ouders kan een schoolleiding of leraar al helemaal niets doen.

Gezien de ingrijpendheid van de handelingen moet een schoolleiding een schriftelijke toestemming van de ouders vragen. Elke school bepaalt in overleg met de betrokken leerkracht of zij mee wil werken aan het verzoek van de ouders.

Ook in bovenstaande gevallen geldt dat de stichting niet wil dat haar medewerkers deze medische handelingen verricht.

Wettelijke regels

De Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (wet BIG) regelt wie wat mag doen in de gezondheidszorg. De wet BIG is bedoeld voor beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg en geldt als zodanig niet voor onderwijzend personeel. Dat neemt niet weg dat in deze wet een aantal waarborgen worden gegeven voor een goede uitoefening van de beroepspraktijk aan de hand waarvan ook een aantal regels te geven zijn voor schoolbesturen en leraren als het gaat om in de wet BIG genoemde medische handelingen. Bepaalde medische handelingen - de zogenaamde voorbehouden handelingen - mogen alleen worden verricht door artsen. Anderen dan artsen kunnen deze medische handelingen alleen verrichten in opdracht van een arts. De betreffende arts moet zich er dan van vergewissen dat degene die niet bevoegd is, wel de bekwaamheid bezit om die handelingen te verrichten.

Leraren vallen niet onder de wet BIG. Deze geldt alleen voor medische – en paramedische beroepen worden.

Het bestuur heeft besloten dat alle medewerkers in dienst van de stichting en/of vallend onder de verantwoordelijkheid van de stichting geen medische handelingen mogen verrichten die vallen onder de Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg.

Een leerling wordt ziek op school

Indien een leerling ziek wordt of een ongeluk krijgt op school moet de leraar direct bepalen hoe hij/zij moet handelen. Regelmatig komt een kind 's morgens gezond op school en krijgt tijdens de lesuren last van hoofd -, buik - of oorpijn. Ook kan het kind bijvoorbeeld door een insect gestoken worden. Een leraar verstrekt dan vaak -zonder toestemming of medeweten van ouders- een 'paracetamolletje' of wrijft Azaron op de plaats van een insectenbeet.

In zijn algemeenheid is een leraar niet deskundig om een juiste diagnose te stellen. De grootst mogelijke terughoudendheid is hier dan ook geboden. **Uitgangspunt moet zijn dat een kind dat ziek is, moet naar huis.**

De school(leiding) moet, in geval van ziekte, altijd contact opnemen met de ouders om te overleggen wat er dient te gebeuren (is er iemand thuis om het kind op te vangen, wordt het kind gehaald of moet het gebracht worden, moet het naar de huisarts, etc.?).

Ook wanneer een leraar inschat dat het kind met een eenvoudig middel geholpen kan worden, is het gewenst om eerst contact te zoeken met de ouders. Wij adviseren u het kind met de ouders te laten bellen. Vraag daarna om toestemming aan de ouders om een bepaald middel te verstrekken.

Problematisch is het wanneer de ouders en anderen, door de ouders aangewezen vertegenwoordigers, niet te bereiken zijn. Het kind kan niet naar huis gestuurd worden zonder dat daar toezicht is. Ook kunnen medicijnen niet met toestemming van de ouders verstrekt worden. De leraar kan dan besluiten, eventueel na overleg met een collega, om zelf een eenvoudig middel te geven. Daarnaast moet hij/zij inschatten of niet alsnog een (huis)arts geraadpleegd moet worden. **Raadpleeg bij twijfel altijd een arts.** Zo kan bijvoorbeeld een ogenschijnlijk eenvoudige hoofdpijn een uiting zijn van een veel ernstiger ziektebeeld. Het blijft dan zaak het kind voortdurend te observeren. Iedere situatie is anders zodat we niet alle symptomen kunnen benoemen waar men mee te maken kan krijgen.

Enkele zaken waar je op kunt letten zijn:

- toename van pijn
- misselijkheid
- verandering van houding (bijvoorbeeld in elkaar krimpen)
- verandering van de huid (bijvoorbeeld erg bleke of hoogrode kleur)
- verandering van gedrag (bijvoorbeeld onrust, afnemen van alertheid)

Realiseer je dat je geen arts bent en raadpleeg bij twijfel een (huis)arts.

Dit geldt met name wanneer de pijn blijft of de situatie verergert.

De zorgvuldigheid die u hierbij in acht moet nemen is dat u handelt alsof het uw eigen kind is.

Het verstrekken van medicijnen op verzoek

Kinderen krijgen soms medicijnen of andere middelen voorgeschreven die zij een aantal malen per dag moeten gebruiken, dus ook tijdens lesuren. Te denken valt bijvoorbeeld aan pufjes voor astma, antibiotica, of zepillen bij toevallen (een aanval van epilepsie). Ouders kunnen aan **schoolleiding** vragen deze middelen te verstrekken.

Schriftelijke toestemming/verklaring van de ouders en de directeur is hierbij noodzakelijk (bijlage 1).

Meestal gaat het niet alleen om eenvoudige middelen, maar ook om middelen die bij onjuist gebruik tot schade van de gezondheid van het kind kunnen leiden.

Leg daarom schriftelijk vast om welke medicijnen het gaat, hoe vaak en in welke hoeveelheden ze moeten worden toegediend en op welke wijze dat dient te geschieden.

Leg verder de periode vast waarin de medicijnen moeten worden verstrekt. Ouders geven hierdoor duidelijk aan wat zij van de schoolleiding en de leraren verwachten opdat zij op hun beurt weer precies weten wat ze moeten doen en waar ze verantwoordelijk voor zijn. Wanneer het gaat om het verstrekken van medicijnen gedurende een lange periode moet regelmatig met ouders overlegd worden over de ziekte en het daarbij behorende medicijngebruik op school. Een goed moment om te overleggen is als ouders een nieuwe voorraad medicijnen komen brengen.

Enkele praktische adviezen:

- Neem de medicijnen alleen in ontvangst wanneer ze in de originele verpakking zitten en uitgeschreven zijn op naam van het betreffende kind.
- Lees goed de bijsluiter zodat u op de hoogte bent van eventuele bijwerkingen van het medicijn.
- Noteer, per keer, op een aftekenlijst dat u het medicijn aan het betreffende kind gegeven heeft.

Mocht de situatie zich voordoen dat een kind niet goed op een medicijn reageert of dat er onverhoopt toch een fout gemaakt wordt bij de toediening van een medicijn bel dan direct met de huisarts of specialist in het ziekenhuis. Bel bij een ernstige situatie direct het landelijk alarmnummer 112. Zorg in alle gevallen dat u duidelijk alle relevante gegevens bij de hand hebt, zoals: naam, geboortedatum, adres, huisarts en/of specialist van het kind, het medicijn dat is toegediend en welke reacties het kind vertoont (eventueel welke fout is gemaakt).

Ook hier geldt geen handelingen te verrichten die vallen onder de wet BIG of mogen worden verricht met een bekwaamheidsverklaring van een arts.

Het opbergen van medicijnen op school

Het bewaren van medicijnen op school moet tot een minimum worden beperkt.

Op de scholen zijn de directeur en 2 BHV-ers of de betreffende leerkracht (na overleg) verantwoordelijk voor het beheer.

De medicijnen dienen in een afgesloten kast (koelkast indien dit nodig is) te worden bewaard.

In geen geval worden medicijnen in het bureau (onafgesloten) van de leraar bewaard. De bureaula gaat te vaak open en het gevaar kan bestaan dat leerlingen de medicijnen kunnen meenemen.

Bijlage 1

TOESTEMMINGSFORMULIER HET GEVEN VAN MEDICIJNEN

Middels dit formulier geeft u toestemming aan de leerkracht om medicijnen te geven aan uw kind.

Hierbij geef ik / geven wij, _____ (naam ouders)

Ouder(s) / verzorger(s) van: _____ (naam kind)

toestemming dat er, conform de omschrijving, medicijnen worden gegeven aan

mijn / ons kind door de leerkracht: _____

Nb. Medicijnen moeten in de originele verpakking worden aangeleverd en altijd voorzien zijn van de bijsluiter. Risicomedicijnen worden niet op school verstrekt. In geval van twijfel neemt de schoolleiding eerst contact op met een expert, zoals de GGD.

Omschrijving toediening van de medicijnen:

Datum:

Handtekening ouder(s) / verzorger(s):

Handtekening directie:

Bijlage 2

AFTEKENLIJST

HET GEVEN VAN MEDICIJNEN

Naam van het kind	
Geboortedatum	
Het medicijn	
Dosis: - hoeveelheid - tijdstip van toediening	

maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag